

Tjänsteskrivelse - Delårsrapport Januari - Augusti 2024

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige ska besluta följande:

1. Delårsrapport för januari – augusti 2024 godkänns.
2. Godkänna underskott 2024 på maximalt 460,0 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden samt maximalt 0,4 mnkr för Patientnämnden.
3. Folk tandvården Gävleborg AB krediteras 4,2 mnkr avseende 2023 års ökning av debitering av IT-tjänster.
4. Debiteringen av IT-tjänster till Folk tandvården Gävleborg AB höjs successivt under en treårsperiod för att slutligen motsvara debiteringen till hälso- och sjukvården.
5. Folk tandvården Gävleborg AB erhåller villkorat aktieägartillskott upp till en marginal om 10 mnkr i eget kapital utöver aktiekapitalet, dock högst 36 mnkr under 2024 och 2025
6. Regionstyrelsen – tandvård erhåller tilläggsanslag med 4,3 mnkr, motsvarande uppräknings för hälso- och sjukvård 2024
7. Beloppen i punkt 3, 5 och 6 avseende 2024 finansieras med ökade skatteintäkter och generella statsbidrag.
8. Beloppet i punkt 5 avseende 2025 arbetas in i budget 2025.

Regionstyrelsen beslutar för egen del:

1. Regionstyrelsen uppdrar till hälso- och sjukvårdsnämnden, som prognostiserar underskott, att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans under 2025 och återkomma till Regionstyrelsen i samband med årsbokslut 2024.

Sammanfattning

Regionstyrelsen lämnar en delårsrapport för perioden januari – augusti 2024.

Ärendet

Periodens resultat uppgick till -64 mnkr jämfört med budgeterade -394 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen uppgående till 330 mnkr utgjordes av verksamhetens nettokostnader -404 mnkr, skatteintäkter och generella statsbidrag +116 mnkr samt finansnetto +618 mnkr. I periodens resultat ingår orealiserade vinster/förluster i finansiella placeringar med +591 mnkr. Per den 31 augusti uppgick soliditeten till 38,3 procent. Soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgick till 2,0 procent.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hjälpmedelsnämnden samt Patientnämnden redovisade negativ budgetavvikelse medan övriga nämnder redovisade en ekonomi i balans eller positiv budgetavvikelse.

Prognos 2024

Resultatprognosen för året uppgår till -820 mnkr jämfört med budgeterade -367 mnkr. Resultatmarginalen (Prognostiserat resultat i procent av verksamhetens nettokostnader) är negativ. I de finansiella målen beslutade av regionfullmäktige för budget 2024 anges att det långsiktiga resultatmålet uppgår till 2 procent, inklusive värdeförändring av kortfristiga finansiella placeringar, av verksamhetens nettokostnad. Detta har bedömts vara förenligt med god ekonomisk hushållning. Med anledning av överinflationen under 2024 kan resultatet tillåtas understiga 0 procent. Prognostiserat resultat indikerar ett negativt balanskravsresultat uppgående till 792 mnkr varav 177 mnkr kommer att täckas av medel från resultatutjämningsreserven. Resterande -615 mnkr kan hänföras till överinflation för pensionskostnaderna. Region Gävleborg har för avsikt att hävda synnerliga skäl med hänvisning till stark finansiell ställning att återställa det negativa balanskravsresultatet på längre tid än de tre år kommunallagen anger. Återställande kommer att ske i takt med utbetalning av pensionsåtagandet vilket är cirka 20 år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beräknar ett underskott med 460,0 mnkr och Patientnämnden 0,4 mnkr. Regionstyrelsen och övriga nämnder prognostiserar en ekonomi i balans eller överskott. Hållbarhetsnämnden prognostiserar ett överskott med 15 mnkr. Detta förklaras av lägre kostnader för kollektivtrafik med anledning av att utvecklingen av drivmedelsindex har bromsat in.

Hantering av prognostiserade underskott

Hälso- och sjukvårdsnämndens underskott kan huvudsakligen hänföras till kostnader för egen och inhyrd personal samt köpt högspecialiserad vård. Patientnämndens prognostiserade underskott beror främst på ökade kostnader för stödpersoner.

Åtgärder för att minska kostnaderna pågår men kommer inte att få full effekt under 2024. Regionstyrelsen anser därför att underskott med maximalt 460 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden samt maximalt 0,4 mnkr för Patientnämnden ska godkännas för 2024. Enligt Budget och planeringsförutsättningar 2025-2027 får Patientnämnden tillskott 2025 för att täcka ökade kostnader för stödpersonsverksamheten.

Regionstyrelsen uppdrar till hälso- och sjukvårdsnämnden, som prognostiserar underskott, att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans under 2025 och återkomma till Regionstyrelsen i samband med årsbokslut 2024.

Folktandvården Gävleborg AB

Folktandvårdens Gävleborg AB:s (Folktandvården) ekonomi har under både 2023 och 2024 påverkats starkt negativt av inflationseffekten i pensionskostnader, precis på samma sätt som för Region Gävleborg. Sent under 2023 gjordes bedömningen att Folktandvården, trots stora negativa resultat på grund av pensionskostnader 2023 och 2024, skulle klara av att hålla sitt aktiekapital intakt. Under 2024 har pensionskostnaderna ökat mer än beräknat, delvis på grund av aktualisering. Kostnaderna beräknas sjunka avsevärt inför 2025. Folktandvården har beretts möjlighet att tillfälligt höja sina avgifter för vissa behandlingar. Det väntas öka intäkterna med ca 8 mnkr.

I årsbokslutet för 2023 redovisade Folktandvården en uppskjuten skattefordran avseende skatt på det redovisade underskottet. Eftersom årets resultat medför ett större underskott än befarat, kan skattefordran komma att ifrågasättas. Beredskap måste finnas även för detta.

Resultatet i Folktandvården per 31 augusti uppgår till -22,2 mnkr. Per 31 augusti uppgår Folktandvårdens eget kapital till 8,9 mnkr. Aktiekapitalet är 12 mnkr. Prognosen för helåret gällande resultat efter finansnetto uppgår till -36 mnkr. Under hösten kommer således eget kapital att nå en nivå där halva aktiekapitalet är förbrukat. I årsbokslutet kan bokslutsdispositioner bli aktuella som till viss del kompenserar för det negativa resultatet.

Det negativa resultatet i Folktandvården, trots justering av IT-kostnader, medför att aktieägartillskott sannolikt kommer behöva lämnas till Folktandvården under hösten. Aktieägartillskott lämnas i förekommande fall för att hålla aktiekapitalet intakt samt för att ha en reserv i eget kapital för tillfälliga resultatsvängningar. Det behöver även lämnas för att kompensera för underskott under första halvåret 2025, som delvis är en periodiseringseffekt. Aktieägartillskott som lämnas i förlusttäckande syfte är att betrakta som skattepliktig inkomst för Folktandvården. Den totala kostnaden för Region Gävleborg bedöms uppgå till maximalt 47 mnkr, fördelat på två år och det slutliga beloppet är beroende av hur Folktandvården kan hantera bokslutsdispositioner i årsbokslutet. Det är en bedömning som görs först efter årsskiftet. Aktieägartillskotten lämnas också som villkorliga. Det innebär att de ska återbetalas i form av utdelning när det är aktiebolagsrättsligt möjligt.

Aktieägartillskottet till Folktandvården 2024 behöver verkställas senast under november. I annat fall kan det uppkomma ett behov att upprätta en kontrollbalansräkning, enligt aktiebolagslagens regler.

Regionstyrelsen - tandvård

Hälso- och sjukvårdens budget för 2024 räknades upp med LPIK plus en procentenhet, medan tandvårdsbudgeten räknades upp med LPIK minus en procentenhet. Två procentenheters skillnad på tandvårdsbudgeten innebär ca 4,3 mnkr. Detta avspeglar sig även i ersättningsarna till Folktandvården. I Budget- och planeringsförutsättningarna för 2025 räknas anslag till tandvården upp med samma procentsats som hälso- och sjukvården. En justering för 2024 föreslås för

att kompensera tandvården för detta. Regionstyrelsen föreslås få ett utökat anslag till Beställare Tandvård 2024 om 4,3 mnkr. Detta anslag föreslås kvarstå inför 2025.

Debiteringar av IT-kostnader till Folktandvården Gävleborg AB

Region Gävleborgs tidigare beloppssatta avtal med Folktandvården gällande IT-stöd och utveckling medför en väsentligt lägre debitering till Folktandvården än vad övrig hälso- och sjukvård inom Region Gävleborgs verksamhet betalar. Ambitionen och uppdraget är att debitera Folktandvården enligt samma principer som övrig hälso- och sjukvård. Detta genomfördes för Folktandvården under 2023. Däremot genomfördes det inte för de privata vårdgivarna inom primärvården. De debiteras på samma grunder som den regiondrivna hälso- och sjukvården från och med 1 oktober 2024. De privata vårdgivarna gavs möjlighet att med kort varsel säga upp avtalet. Det har inte skett. Den möjligheten har inte erbjudits Folktandvården, varför en successiv anpassning till självkostnadsprincipen görs från och med 1 oktober 2024.

Gällande IT-kostnader för 2023 görs en kreditering 2024 om 4,2 mnkr för att anpassa debiteringen till senast gällande avtal. För 2024 blir debiteringen 4,3 mnkr lägre än vad som skulle debiterats om samma princip som gäller för hälso- och sjukvård i övrigt tillämpats. Från och med 1 oktober höjs månadsdebiteringen med 100 tkr och från 1 januari 2025 med ytterligare 100 tkr. En successiv anpassning till denna nivå föreslås ske under kommande tre år.

Expedieras till

Ekonomistab
Regionfullmäktige

Annica Johansson
Ekonomidirektör

Malin Nordlund
Redovisningschef